

EDITORIAL

Padayon nga atuhan an Covid-19 ngan an pasismo han estado

MASOBRA USA KABULAN na an naglabay han ig-imponer an *lockdown* kontra ha pagsamwak han Coronavirus Disease 2019 (Covid-19), kundi dirudiretso gihapon an pagdamo han natatapanan ngan namamatay nga Pilipino. Dirudiretso liwat an pagdamo han nagugutom ngan gin-gigipit tungod ha pakuri ngan pasista nga rehimen Duterte.

Ginapakurian an katawhan han natikadunot nga naghahadi nga sistema nga ginpagrabe pa han pandemya. Nagpungkay na an panmaihaan nga krisis han atrasado nga ekonomiya han Pilipinas. Waray kaparehas an paghitaas han ihap han mga nawarayan han trabaho ngan pagluros han suhol, samtang natakahaitas an presyo han mga nagkukulang nga epektos. Dugang nga maluros an ekonomiya ngan mawawarayan han bilyun-bilyon piso nga kita an nasud.

Waray wantas an terorista nga rehimen ha pag-imponer han mga militarista nga palisiya. Nanhuhulga hi Duterte han balaud militar ha mga diri kuno nasunod ha *lockdown* ngan *social distancing*. Prinsipal niya nga ginpapiagos an pulis ngan militar agud pangu-nahan an mga kontra-Covid-19 nga

"solusyon" han gubyerno, diin gin-gigipit ngan gin-aaresto an mga kritiko hini. Nagkakarag ini han bilyun-bilyon piso para ha militarisasyon ngan panmomba ha kabaryuhan, paniniktik, ngan pan-uwat ha publiko. Ha luyo hini han dako nga panginahanglan nga pondohan an ayuda para ha ngatanan, hiluagan nga pagtesting, ngan dugang nga pondo para ha mga ospital, higamit medikal, ngan trabahador pankalibsugan.

Atubangan hini nga kamutangan, gin-anunsyo han Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) an pagpahilawig han ukoy-bubto han Bagong Hukbong Bayan (BHB) kontra ha armado nga pwera han gubyerno han Pilipinas. Ha panahon han ukoy-bubto, kinahanglan padayon nga atuhan han katawhan an krisis ha kalibsugan ngan panginabuhin, ngan an kamadarahug han rehimen Duterte. Kinahanglan padayon an mga kampanya han Partido, BHB ngan mga rebolusyunaryo nga organisasyon masa para ha kalibsugan, sanitasyon, ngan produksyon ha mga komunidad. Kinahanglan kadungan nga ibuksas an pasista nga panmuypoy han rehimen ha katawhan ngan ipanawagan nga undangon ini. ■

PKP-BHB, nagpahilawig han ukoy-bubto tubtub Abril 30

ATUBANGAN HAN KRISIS ha pamubliko nga kalibsugan tungod ha pandemya nga Covid-19, ginmanduan han Partido Komunista ng Pilipinas (PKP) an Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga pahilawigon an ukoy-bubto hini kontra ha Gubyerno han Republika han Pilipinas (GRP) tubtub Abril 30, alas-11:59 han gab-i.

Ha usa nga pahayag, ginpahilawig han PKP an ukoy-bubto hin 15 kaadlaw agud seguruhon an dagmit ngan waray ulang nga suporta ha ngatanan nga tawo nga nanginginahanglan han medikal ngan sosyo-ekonomiko nga bulig. "Kinahanglan naton iprayoridad an pag-ato ha pandemya ngan seguruhon an katalwasan, kalibsugan ngan kaupayan han ngatanan," sigon ha PKP.

Nasubay gihapon an deklarasyon han PKP ha panawagan han United Nations para ha pankalibutan nga ukoy-bubto. Kasumpay hini, nanawagan an PKP nga buhian an ngatanan nga priso pulitikal ngan ipadayon han ertestorya pankamurayawan giutan han GRP ngan National Democratic Front of the Philippines.

Ginsaludaran han PKP an hukbo ngan yunit milisya tungod ha ira disiplinado nga pagpatuman han ukoy-bubto luyo han padayon nga okupasyon ngan operasyon han mga tropa han Armed Forces of the Philippines (AFP) ha mga sona ngan prente gerilya han BHB. Gindiwara naman han PKP an mga alegasyon han panalapas han BHB han ukoy-bubto komo mga opensiba nga operasyon mismo han AFP.

Dako nga operasyon han militar ha panahon han Covid-19

UMABOT HA 120 nga tropa han 20th Infantry Battalion-Philippine Army an naglansar han operasyon kombat ha tulo nga baryo ha Northern Samar samtang epektibo an unilateral nga ukoy-bubto han mga armado nga yunit han rehimen Duterte tungod ha krisis han Covid-19.

Tikang Abril 6-10, ginsuyod han mga sundalo an mga baryo han Deit De Turag ngan Senonogan de Tubang ha bungto han Silvino Lobos, ngan Lakandula, bungto han Las Navas. Sukwahi an nasering nga operasyon ha pahayag ni Major General Pio Diñoso III han 8th Infantry Division nga waray ginhimo nga pagtalapas ha ukoy-bubto an militar tikang Marso 19 tub tub Abril 15.

Buwa liwat an alegasyon han 8th ID nga nanhukip han *relief goods* an BHB ha Lakandula. Hadton Abril 7, aktibo nga nagdepensa an usa nga iskwad han BHB-Northern Samar (Rodante Urtal Command o RUC) kahuman ini pira kabises nga atentaran nga gamaan han mga tropa han 20th IB dapit alas-2:45 han kulop ha nasering nga baryo. Duha kaadlaw antes an mismo nga agway, ginbibinantayan

ngan ginlalanat na han mga sundalo an nasering nga yunit han BHB. Napiritan nga magpabuto an mga Pula nga mangaraway nga nagresulta ha usa nga patay nga sundalo ngan duha nga samaran. Waray naman nahiagum nga kaswalti an BHB-RUC.

Samtang, gindiwara la han BHB-Eastern Visayas (Efren Martires Command o EMC) an akusasyon han 8th ID nga nanguha han relief goods an BHB ha mga residente han Brgy. Guinmaayohan, Balangiga, Eastern Samar hadton Abril 7. Pirit ini nga gin-iinsister han 8th ID bisan ginpanhimuwa na ini han lokal nga konseho. Ginbag-o na la han mga upisyal an ira pahayag kahuman nira tumabong ha usa nga miting han *municipal peace and order council* nga gindodominaran han militar.

Sigon kan Ka Karlos Manuel, taga-

pagyakan han BHB-EMC, samtang naghihimo an BHB han kalugaringon nga kampanya kontra ha Covid-19, ginpapadayon han AFP an mga operasyon hini ngan panmuypoy ha BHB. Sering ni Manuel, "Pamatuod ini nga waray labot an AFP ha kakurian han katawhan atubangan han pandemya nga Covid-19." Gin-aghat niya an mga lokal nga gubyerno nga tumindog kontra ha militarisasyon ngan irehistro an mga demokratiko nga demanda han ira mga molupyo kontra ha pandemya ngan iba pa nga reklamo han katawhan ha rehimen Duterte. ■

Dugang nga pagluros han ekonomiya, ginlalauman

POSIBLE NGA UMABOT hin P2.5 trilyon piso an mawawara nga kita ha ekonomiya han Pilipinas ha masunod nga mga bulan tungod ha pandemya nga Covid-19. Sigon ini ha usa nga pangaliskay han Philippine Institute for Development Studies (PIDS) nga ginpagawas hadton Abril 16.

Sigon ha PIDS, poyde ini mahitabo kun diri mapupugngan an pagsamwak han sakit ha bug-os nga kalibutan ngan magkakamayda hin resesyon (maihaan nga pagluros han kita, empleyo ngan negosyuhay) ha pankalibutan nga ekonomiya. Kun mapupugngan ini, mawawarayan gihapon han P276.3 bilyon nga kita an Pilipinas. Pinakamaapektuhan an sektor han transportasyon, pag-imbak (*storage*) ngan komunikasyon diin maabot P11.7 bilyon tub tub P124.3 bilyon an mawawara tungod ha pagluros han kita ha turismo. Mawawarayan naman hin P9.4 bilyon tub tub P110.3 bilyon nga kita an sektor han agrikultura ngan pangisda.

Kun papahilawigon pa hin usa kabulan an *enhanced community quarantine* nga gin-imponer ha Luzon, mawawarayan an Pilipinas hin diri mamenos ha P150 bilyon nga kita. Tungod ini ha pagluros han paggastos han mga pamilya durot han maiha nga panahon nga waray hira trabaho. ■

GINTATANTIYA NGA PAGLUROS	
MANUPAKTURA	P82.1B-P855.2B
WHOLESALE & RETAIL TRADE	P93.2B-P724.8B
AGRIKULTURA, PANGINGISDA	P9.4B-P110.3B
REAL ESTATE	P10.7B-P79.7B
KURYENTE, TUBIG, GAS	P5.7B-P44.3B
PAGMIMINA, QUARRYING	P1.7B-P26.9B
KONSTRAKSYON	P1.7B-19.3B

"PKP-BHB...", *tikang ha paypay 1*

Sugad han syahan nga gin-anunsyo an ukoy-bubto hadton Marso, gindidid-an an BHB nga maglansar han mga opensiba nga operasyon ha mga armado nga tawuhan han AFP, Philippine National Police, mga grupo nga paramilitar ngan armado nga grupo han GRP. Ginlilimitahan an mga operasyon han BHB ha aktibo nga depensa kun mayda klaro nga peligro.

Nagpahimatngon naman an PKP ha ngatanan nga yunit han BHB nga seguruhon an "pinakaestrikto nga pagsikreto han ira gios ngan pagmentinar han seguridad" tungod kay ginpauswag han AFP an paniniktik hini. Nagpahinumdom an PKP ha mga yunit han Partido, BHB ngan rebolusyunaryo nga organisasyon masa nga suok nga imonitor an gios han mga yunit han AFP-PNP-CAFGU, magsumat ha higtaas nga organo ngan kumand han BHB, ngan ibuksas ha publiko an mga pangatake han kaaway. ■